

Strictly Confidential: (For Internal and Restricted use only)

Secondary School Examination-2020

Marking Scheme – TELUGU

(SUBJECT CODE : 007) (PAPER CODE :11)

General Instructions: -

1. You are aware that evaluation is the most important process in the actual and correct assessment of the candidates. A small mistake in evaluation may lead to serious problems which may affect the future of the candidates, education system and teaching profession. To avoid mistakes, it is requested that before starting evaluation, you must read and understand the spot evaluation guidelines carefully. **Evaluation is a 10-12 days mission for all of us. Hence, it is necessary that you put in your best efforts in this process.**
2. Evaluation is to be done as per instructions provided in the Marking Scheme. It should not be done according to one's own interpretation or any other consideration. Marking Scheme should be strictly adhered to and religiously followed. **However, while evaluating, answers which are based on latest information or knowledge and/or are innovative, they may be assessed for their correctness otherwise and marks be awarded to them. In class-X, while evaluating two competency based questions, please try to understand given answer and even if reply is not from marking scheme but correct competency is enumerated by the candidate, marks should be awarded.**
3. The Head-Examiner must go through the first five answer books evaluated by each evaluator on the first day, to ensure that evaluation has been carried out as per the instructions given in the Marking Scheme. The remaining answer books meant for evaluation shall be given only after ensuring that there is no significant variation in the marking of individual evaluators.
4. Evaluators will mark (✓) wherever answer is correct. For wrong answer 'X' be marked. Evaluators will not put right kind of mark while evaluating which gives an impression that answer is correct and no marks are awarded. **This is most common mistake which evaluators are committing.**
5. If a question has parts, please award marks on the right-hand side for each part. Marks awarded for different parts of the question should then be totaled up and written in the left-hand margin and encircled. This may be followed strictly.
6. If a question does not have any parts, marks must be awarded in the left-hand margin and encircled. This may also be followed strictly.
7. If a student has attempted an extra question, answer of the question deserving more marks should be retained and the other answer scored out.
8. No marks to be deducted for the cumulative effect of an error. It should be penalized only once.
9. A full scale of marks **0-80** has to be used. Please do not hesitate to award full marks if the answer deserves it.
10. Every examiner has to necessarily do evaluation work for full working hours i.e. 8 hours every day and evaluate 20 answer books per day in main subjects and 25 answer books per day in other subjects (Details are given in Spot Guidelines).
11. Ensure that you do not make the following common types of errors committed by the Examiner in the past:-
  - Leaving answer or part thereof unassessed in an answer book.
  - Giving more marks for an answer than assigned to it.
  - Wrong totaling of marks awarded on a reply.
  - Wrong transfer of marks from the inside pages of the answer book to the title page.
  - Wrong question wise totaling on the title page.
  - Wrong totaling of marks of the two columns on the title page.
  - Wrong grand total.
  - Marks in words and figures not tallying.
  - Wrong transfer of marks from the answer book to online award list.

- Answers marked as correct, but marks not awarded. (Ensure that the right tick mark is correctly and clearly indicated. It should merely be a line. Same is with the X for incorrect answer.)
  - Half or a part of answer marked correct and the rest as wrong, but no marks awarded.
12. While evaluating the answer books if the answer is found to be totally incorrect, it should be marked as cross (X) and awarded zero (0)Marks.
  13. Any unassessed portion, non-carrying over of marks to the title page, or totaling error detected by the candidate shall damage the prestige of all the personnel engaged in the evaluation work as also of the Board. Hence, in order to uphold the prestige of all concerned, it is again reiterated that the instructions be followed meticulously and judiciously.
  14. The Examiners should acquaint themselves with the guidelines given in the Guidelines for spot Evaluation before starting the actual evaluation.
  15. Every Examiner shall also ensure that all the answers are evaluated, marks carried over to the title page, correctly totaled and written in figures and words.
  16. The Board permits candidates to obtain photocopy of the Answer Book on request in an RTI application and also separately as a part of the re-evaluation process on payment of the processing charges.

- 1) క్రింది గద్యాన్ని చదివి, దాని దిగువ ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులు ఎన్నుకుని వ్రాయండి:
- 1) ‘గీత’ నా తల్లి అని దేనిపట్ల గాంధీజీ తన శ్రద్ధాభిమానాలను ప్రకటించాడు?
ఈ) భగవద్గీత
- 2) “భరతాత్మను అర్థం చేసుకోవాలంటే రామాయాణ, భారతాలను చదివి తీరాల్సిందే” అని ఎవరు అన్నారు?
ఆ) చక్రవర్తుల రాజగోపాలాచారి
- 3) “బృహత్కథ” ను రచించినవారు?
ఇ) గుణాడ్యుడు
- 4) వీరశైవ మతాన్ని స్థాపించినవారు?
అ) బసవేశ్వరుడు
- 5) కింది వానిలో సుబ్బన్న దీక్షితుల రచన ఏది?
ఆ) కాశీ మజిలీ కథలు

“ఒక్కొక్క జవాబుకి 2 మార్కులు”

విభాగం- బి

- 2) క్రింది సూచించిన పేరు, చిరునామాలతో విషయాన్ని వివరిస్తూ లేఖ వ్రాయండి:

- 1) స్థలం, తేదీ- $\frac{1}{2}$ మార్కు
2) సంభోదన - $\frac{1}{2}$ మార్కు
3) చిరునామా - $\frac{1}{2}$ మార్కు
4) సంతకం - $\frac{1}{2}$ మార్కు

విషయానుగుణంగా వ్రాస్తే - 2 మార్కులు

వాక్య నిర్మాణం, అక్షర దోషాలు లేకుండా వ్రాస్తే - 1 మార్కు

విషయ వివరణ : డిసెంబరు నాలుగు, రాష్ట్రపతి ఉపన్యాసం, పతకాల బహుకరణ, నావికా దినోత్సవ గూర్చి విషయ వివరణ

3) ఒక అంశాన్ని గూర్చి వ్యాసం- 8 మార్కులు

- 1) శీర్షికా ప్రకటన - 2 మార్కులు (ప్రత్యేకముగా హెడ్డింగ్ పెట్టకపోయినా పర్వాలేదు)
- 2) విషయ విశ్లేషణ - 3 మార్కులు
- 3) ఉపసంహారం - 1 మార్కు
- 4) జాతీయాలు ఉపయోగిస్తూ సరియైన భావంతో వాక్య నిర్మాణం చేసినచో - 2 మార్కులు

- * వరకట్న నిర్మూలన
- * విజ్ఞాన విహార యాత్రలు
- * ప్రచారసాధనాలు
- * కంప్యూటర్ - ఆవశ్యకత

విభాగం- సి

4) క్రింది పద్యపాదానికి గణవిభజన చేసి క్రింది ప్రశ్నలకు సరిఅయిన సమాధానాలను గుర్తించండి:

“ మా సర్దారుడు తొందరన్ బడి యసన్మార్గంబునన్ బోయె, నీ”

- 1) (ఈ) శార్ధూలం (ఏ వృత్తం) - 1
- 2) (ఈ) మసజసతతగ (గణాలు)- 1
- 3) (అ) 13 (యతి మైత్రి) - 1
- 4) (ఆ) 19 (అక్షరాలు) - 1

5) అలంకారాలు : - 2 X 1 = 2 మా

(1) హను మంతుడు సముద్రమును_____..

(ఇ) అర్ధాంతరన్యాయసాలంకారము

(2) ఉపమానమునకును, ఉపమేయమునకును _____..

(అ) ఉపమాలంకారము

6) సంధులు : - 4 X 1 = 4మా

(1) రుగాగమ సంధికి ఉదాహరణ

ఇ) బీదరాలు

(2) వాడుగొట్టె

(ఆ) గసడదవాదేశ సంధి

(3) ఆప్రేడితము అనగా -

(అ) ద్వీరుక్తము యొక్క పరరూపము

(4) “కర్మధారయములందు ము వర్ణమునకు పుంపులగు”

(ఇ) పుంప్వాదేశ సంధి

7) సమాసములు : - 2 X 1 = 2మా

(1) ‘జయ శ్రీ’

(ఇ) - రూపక సమాసం

(2) ‘అన్య పదార్థ ప్రధానమైనది’

(ఇ) - బహువ్రీహి

8) సొంతవాక్యాలు : - 2 X 2 = 4మా

1) చమత్కారము - నేర్పు

2) కన్నుల పండుగ - కన్నులకు ఆనంద దాయకంగా

3) వీనుల విందు - చెవులకు వినసొంపుగా

4) కష్టఫలం - కష్టానికి తగిన ఫలం

జాతీయార్థానికి 1 మార్కు

సొంత వాక్యానికి 1 మార్కు

9) సొంతవాక్యాలు : - 2 X 1 = 2మా

1) చేతులు కాలిన _____ : ముందుచూపు లేకుండా ఉండటం

2) తన్నితే బూరెల _____ : అదృష్టం కలిసి రావఆజీ

3) నిండు కుండ _____ : అణకువ, ప్రశాంతత

4) తాచెడ్డకోతి _____ : తను చెడినది కాకుండా మిగతావారిని చెడగొట్టడం

10) పర్యాయ పదాలు : - 2 X 1 = 2మా

1) కౌముది : (ఆ) - వెన్నెల, చంద్రిక

2) నభము : (ఈ) - ఆకాశము, నింగి

విభాగం- డి

11) క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం వ్రాయండి: నాలుగు మార్కులు

- 1) అమరావతి గొప్పతనం - ప్రాచీన నగరాలలో ఒకటి, శాతవాహనుల రాజధాని, తెలుగు ప్రాచీనతకు నిదర్శనం, భిన్నమతాల కూడలి, భాషా సంస్కృతి వైభవానికి నిదర్శనం
- 2) శిశువుల పెంపకం - గుడ్డు పొదగటం, ఆలనా పాలనా, పోషణ, స్వరక్షించే విధానం, శిక్షణ

సరి అయిన జవాబు వ్రాసి ఈ అంశాలకు మరికొన్ని విషయాలు పాఠం నుండి గ్రహించి వ్రాస్తే - 3 మార్కులు భాషా వాక్య నిర్మాణం - $\frac{1}{2}$ మార్కు, అక్షర దోషాలు లేకుండా వుంటే - $\frac{1}{2}$ మార్కు ఇవ్వవచ్చు.

12) క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం వ్రాయండి: రెండు మార్కులు

- 1) సంసార విషవృక్షమునకు రెండు ఫలముల మృత తుల్యములు - విషపు పండ్లు అంటే బాధలు అని, కష్టాలు అని, అమృతంతో సమానమైన పళ్ళంటే శుభం, ఆనందం, రెండవది సజ్జనులతో అంటే మంచి వారితో సాంగత్యం(స్నేహం)
- 2) మహిళావరణం - మొదటిసారి చదువుకున్న స్త్రీలు వితంతు వివాహం, సాహసం చేసిన వారు, జైలుకు వెళ్ళిన వారు, నాటకం, సినిమా, రేడియో

ప్రతి పాయింట్ కి $\frac{1}{2}$ మార్కు

13) సందర్భ సహిత వాక్యాలు : - $2 \times 3 = 6$ మా

1) అన్నాయ్ _____

కవి పరిచయం - బోయి భీమన్న, 'జానపదుని జాబు';

సందర్భం - కవితో అతని చెల్లెలు పలికిన సందర్భం

భావం - తల్లి పడుకోమన్నా చదువుకుంటున్న చెల్లెలు మాత్రం లెక్క చెప్పి

పడుకోమన్నది అని భావం

2) మీరెక్కడున్నా _____.

కవి పరిచయం - పులికంటి కృష్ణారెడ్డి - కథావాహిని నుండి గోరంత దీపాలు

సందర్భం - కుర్రాడు కృతజ్ఞతా భావంతో వృద్ధుణ్ణి ఎప్పుడూ మరిచిపోను _____

భావం - అనాధను చేరదీసి బ్రతుకు చూపిన వృద్ధుడికి కాళ్ళకు నమస్కరించే అవకాశం

3) వరిచేలో నీరు పడ్డాది _____

కవి పరిచయం - బోయి భీమన్న, 'జానపదుని జాబు';

సందర్భం - మిత్తునికి లేఖ రాయలేకపోవడానికి కారణం

భావం - లేఖ రాస్తూండగా కోటయ్య అనే రైతు వచ్చి వరి కుప్పలో నీరు పడ్డదని చెప్పాడు.

4) సత్సంగతి కంటె _____.

కవి పరిచయం - ధన్యం - చిన్నయసూరి, మిత్రలాభం

సందర్భం - చూడాకర్ణుడు వీణాకర్ణునితో చెప్పిన మాటలు

భావం - మంచి మిత్రుల స్నేహం కంటే, ఈ లోకంలో మేలు మరొకటి లేదని భావము

కవి పరిచయం - 1 మార్కు; సందర్భం - 1 మార్కు; భావం - 1 మార్కు

14) ప్రతిపదార్థం : - 1 X 7 = 7మా

అన్వయక్రమం - 1 మార్కు; పద విచ్ఛేదం - 1 మార్కు; అర్థం - 5 మార్కులు

1) ఆ కంఠంబుగ _____ తాపసుల్ !

ఇప్పుడు = ఈ సమయమున

ఆ కంఠంబుగన్ = గొంతు వరకు (కుత్తుక బంటిగా)

మాధుకర = తేనెటీగను పోలిన (మధుకర సంబంధమైన)

భిక్షా + అన్నంబు = బిచ్చపు తిండి

భక్షింపన్ + కాన్ = తినుటకు

లేక + ఉన్నన్ = ఉండక పోవుట వలన

కడున్ = మిక్కిలి

అంగలార్పెదవు = బాధపడెదవు, దుఃఖపడెదవు

మేలు + ఏ = మంచిదా? న్యాయమా?

లెస్స = ఉత్తమమా? శ్రేష్టమా!

శాంతుండవు + ఏ = శాంతి కలవాడవే!

కటు కటా = అయ్యయ్యా

నీ వార ముష్టింపచుల్	=	పిడికెడు నివ్వరి బియ్యమును మాత్రమే వండుకొను వారును
శాక + ఆహారులున్	=	కూరలు మాత్రము తినువారును
కంద భోజులున్	=	కంద గడ్డలు తినువారును, దుంపలు తినువారును
శిల + ఉంఛ ప్రక్రముల్	=	రోళ్ళ దగ్గర గింజలు ఏరుకుని తినేవారు
తాపసులు	=	మునులు
నీకంటెన్	=	నీ కంటె
మతిహీనులు + ఏ	=	తెలివి తక్కువ వారా?

2) చిక్కని పాలపై ----- పయోనిధి !

చిక్కని పాలపై	=	నీరు కలుపని చిక్కనైన పాలమీది
మిసిమిన్	=	కాంతిని
చెందిన	=	పొందిన (చమురుతో) కాంతివంతమైనదనుట
మీగడను	=	పాలు కాచగా పైన పేరుకొనే మీగడను
పంచదారతో	=	చక్కెరతో
మెక్కిన భంగిన్	=	తృప్తిగా తిన్న విధముగా
మీ	=	మీ యొక్క
విమల	=	స్వచ్ఛమైన
మేచక	=	నల్లని
రూప	=	ఆకారమనెడి,
సుధారసము	=	ఆమృతాన్ని
నా	=	నా యొక్క
మక్కువ	=	ప్రేమ అనే
పళ్ళెరంబునన్	=	భోజన పాత్రను
సమాహిత	=	తగినట్టి
దాస్యము	=	సేవ
అనేటి	=	అనునట్టి
దోయిటన్	=	దోసిలితో
తక్కిను	=	లభించెను
అటంచు	=	అనుచు

15) ఒక ప్రశ్నకు జవాబు వ్రాయండి : - 1 X 4 = 4మా

- 1) సజ్జన లక్షణాలు - ప్రియమైన మాటలు, కీడు కలిగింపనివి, వినయ విధేయతలు, సత్యమైన మాటలు, మనసును ఆకట్టుకునే లక్షణాలు, ఇవే ఆభరణాలు
- 2) హనుమంతుడు సముద్రాన్ని లంఘించటం - శరీరాన్ని వెద్దగా చేయటం, పిడుగు పడ్డట్లు, కొండ రాళ్ళు పగిలినట్లు, కొండ ఆకాశానికి ఎగిరిందేమో, సముద్రం రెండు పాయలుగా చీలటం, రాముడు కట్టబోయే సేతువు కు దారంతో కొలుస్తున్నట్లు వుండటం, భూమికి కొత్త వస్త్రమిచ్చి పాత నల్లని వస్త్రము చించినట్లు

సరి అయిన జవాబు వ్రాసి ఈ అంశాలకు మరికొన్ని విషయాలు పాఠం నుండి గ్రహించి వ్రాస్తే - 3 మార్కులు భాషా వాక్య నిర్మాణం - 1/2 మార్కు, అక్షర దో షాలు తేకుండా వుంటే - 1/2 మార్కు ఇవ్వవచ్చు.

16) సందర్భ సహిత వాక్యములు : - 2 X 3 = 6మా

కవి పరిచయం - 1 మార్కు; సందర్భం - 1 మార్కు; భావం - 1 మార్కు

1) స్త్రీ రత్నము _____ :

కవి పరిచయం : గడియారం వేంకట శేష శాస్త్రి, శివభారతమ్, మాతృభావన పాఠం

సందర్భం : శివాజీ యవన దేశపు స్త్రీని పుణ్యదేవతలుగా భావించి పలికిన సందర్భం

భావం : స్త్రీలు పూజ్యులు, స్త్రీలకు ఎటువంటి అవమానం చేయరాదని భావం

2) ప్రవాహ తరంగాలు _____ :

కవి పరిచయం : అయ్యలరాజు రామభద్రుడు, రామాభ్యుదయం, సముద్రలంఘనం

సందర్భం : హనుమంతుడు సీతాస్వేషణకు సముద్రాన్ని లంఘించిన సందర్భం

భావం : సముద్రాన్ని లంఘించిన సందర్భంలో సముద్రపు అలలు, ఆకాశానికి ఎగిశాయి

అని అర్థం

3) అన్నీ గొప్ప రోజులే _____ :

కవి పరిచయం : విద్వాన్ విశ్వం, మాణిక్య వీణ

సందర్భం : చక్రం, లిపి, కళలు, ప్రతిదీ కనుక్కున్న మొదటి రోజులు

భావం : మానవ చరిత్రలో అన్నీ అసాధారణ పర్వదినాలే

4) శివుని యర్ధాంగలక్ష్మి_____ :

కవి పరిచయం : శ్రీనాథుడు, కాశీ ఖండం, భిక్ష

సందర్భం : వ్యాసుడు కాశీ నగర ప్రజలను శపించబోగా దానిని గమనించిన పార్వతీ దేవి మందలించిన సందర్భంలోనిది

భావం : ఉన్న వూరు కన్న తల్లితో సమానం, నీవిత కోపం చూపించటం తగునా?

17) రెండు ప్రశ్నలకు జవాబులు : - 2 X 4 = 8మా

సరి అయిన జవాబు వ్రాసి ఈ అంశాలకు మరికొన్ని విషయాలు పాఠం నుండి గ్రహించి వ్రాస్తే - 3 మార్కులు భాషా వాక్య నిర్మాణం - 1/2 మార్కు, అక్షర దోషాలు లేకుండా వుంటే - 1/2 మార్కు ఇవ్వవచ్చు.

- 1) రామలక్ష్మణులు, విశ్వామిత్ర యాగం - దశరథుడు, వశిష్టుని సలహాపై తనకిష్టం లేకపోయినా విశ్వామిత్రుని వెంట రామలక్ష్మణులని పంపటం, గురువు వారికి బల, అతిబల విద్యలు నేర్పటం, తాటక వధ, మారీచుణ్ణి సుబాహుణ్ణి ఆగ్నేయాస్త్రంతో దూరం చేయటం
- 2) సీతారాముల వివాహం - మిథిలా నగర ప్రవేశం, జనక మహారాజుని ఆహ్వానం, శివ ధనుర్బంగం, కళ్యాణం
- 3) సీతాపహరణం - రావణుడు మారీచుడు దగ్గరికి వెళ్ళి సీతాపహరణకు బంగారు తేడిగా మారమనటం, సీత బంగారు తేడి కోరుకోవటం, లక్ష్మణుని కాపలా, సన్యాసి వేషంలో రావణుడు సీతాపహరణం
- 4) శ్రీ రామ పట్టాభిషేకం - బ్రహ్మాస్త్ర ప్రయోగం తో రావణుని వధ, సీత అగ్ని ప్రవేశం, పుష్పక విమానంలో అయోధ్యకు, యాగాలు చేస్తూ పదకొండు వేల సంవత్సరాల పాటు సుభిక్షమైన పరిపాలన, అందుకే రామరాజ్యం.